

LAKIALOITE 77/2003 vp

Laki rekisteröidystä parisuhteesta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Yli kaksikymmentä prosenttia lapsiperheistä on nykyisin muita kuin miehen, naisen ja biologisesti yhteisten lasten muodostamia perheitä (Perheet 1999, Tilastokeskus). Myös samaa sukupuolta olevien perheissä on aina kasvanut lapsia. Naisparien ja miesparien perheissä voi olla perheeseen syntyneitä, yhdessä toivottuja lapsia tai lapset ovat voineet saada alkunsa aikaisemmassa heterosuhteessa. Samaa sukupuolta olevien perheissä kasvaneista lapsista on olemassa runsaasti kansainvälistä tutkimustietoa. Tutkimusten mukaan lasten tunne-elämä ja fyysinen kehitys on hyvä, usein jopa parempi kuin lapsilla keskimäärin.

Nykyisen lainsäädännön mukaan vain avio-
puolisot voivat yhdessä tulla lapsen vanhem-
maksi lapseksiottamisen kautta. Myös mies yksin tai nainen yksin voi adoptoida lapsen. Kaksi naista tai kaksi miestä eivät siis voi adoptoida lasta yhdessä, eivät edes silloin kun ovat rekisteröineet parisuhteensa. Myöskään niin sanottu perheen sisäinen adoptio ei ole mahdollista samaa sukupuolta olevien perheissä, eli kahden naisen tai kahden miehen välillä jaettua vanhemmuutta ei tunnusteta juridisesti. Tähän asiaan esitti muutosta Rekisteröityjen parisuhteiden erityiskysymyksiä selvittänyt työryhmä.

Lapsen asemaa ja lapseksiottamista koskeva lainsäädäntö ja kansainväliset sopimukset (mm.

Lapsen oikeuksien sopimus) asettavat tärkeimmäksi tavoitteeksi lapsen edun toteutumisen. Tämä on hyvä ja ainoa oikea lähtökohta myös harkittaessa, milloin lapseksiottaminen on toimiva ratkaisu samaa sukupuolta olevien perheessä. Oikeusministeriön parisuhteen virallistamista pohtinut työryhmäkin totesi mietinnössään: "Lapsen edun kannalta on näet riittävää, että kysymys siitä edistääkö adoptio lapsen parasta, selvitetään hänen osaltaan yksilöllisesti ottolapsineuvonnan yhteydessä."

Lapseksiottamisella tarkoitetaan juridisen vanhemmuussiteen muodostamista lapsen ja ottovanhemman välille. Huoltajuus ei muodosta juridista vanhemmuussuhdetta lapsen ja huoltajan välille eikä siis tuo mukanaan esim. elatusvelvollisuutta eikä perimisoikeutta. Huoltajuus velvoittaa huolehtimaan lapsen hyvinvoinnista ja kasvatuksesta. Nykyisin myös samaa sukupuolta olevat parit ovat voineet tuomioistuimen määräyksellä tulla lapsen yhteishuoltajiksi. Huoltajuussuhde päättyy, kun lapsi täyttää 18 vuotta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rekisteröidystä parisuhteesta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rekisteröidystä parisuhteesta 9 päivänä marraskuuta 2001 annetun lain (950/2001)
9 §:n 2 momentti seuraavasti:

9 §	sovelleta nimilain (694/1985) säännöksiä puoli-
— — — — —	son sukunimestä.
Rekisteröityyn parisuhteeseen sovelletaan	_____
lapseksiottamisesta annetun lain (153/1985)	Tämä laki tulee voimaan _____
säännöksiä, jotka koskevat puolison oikeutta ot-	20 .
taa ottolapsi. Rekisteröityyn parisuhteeseen ei	

Helsingissä 3 päivänä syyskuuta 2003

Rosa Meriläinen /vihr
Anni Sinnemäki /vihr